پايش شيوع گواتر و ميزان يد ادرار در دانشآموزان ۲۰-۷ ساله استان ايلام در سال ۱۳۸۰ دکتر مهران ل^۱. دکتر شيخالاسـلام ر^۲، دکتر حاجي پور^۲، دکتر سـليماني ب^۳، دکتر عسـگري غ.ر¹، دکتر فريدون عزيزي^۵ تاريخ دريافت: ۸۴/۶/۵

چکیدہ

<u>مقدمه:</u> كمبود يد و اختلالات ناشي از آن به عنوان يك مشكل عمده بهداشتي- تغذيهاي در ايران از سالها قبل شناخته شده است. استان ايلام يكي از مناطقي است كه در مطالعات قبل از يدرساني داراي شيوع بالاي گواتر آندميك بوده است. در ايران برنامه كنترل و پيشگيري از بروز اين اختلالات از جمله توليد و توزيع نمك يددار از سال ١٣۶٨ به مرحله اجرا درآمده است. به منظور پايش برنامه كشوري مبارزه با يد در سال ١٣٨٠ اين بررسي در دانشآموزان ٧ تا ١٠ ساله استان ايلام انجام شد.

<u>مواد و روشها</u> در اين بررسي توصيفي- مقطعي از طريق نمونهگيري خوشهاي و به صورت تصادفي تعداد ۱۲۰۰ دانشآموز ابتدايي در استان ايلام (به تعداد مساوي دختر و پسر) انتخاب شدند. بررسي شيوع گواتر از طريق معاينه باليني انجام و طبق تقسيمبندي سازمان جهاني بهداشت درجهبندي شد. نمونه ادرار از يك دهم نمونهها اخذ و اندازهگيري يد ادرار به روش هضم انجام شد.

<u>بافتههای پژوهش</u>: درصد کلي گواتر در دانشآموزان استان ۱۳/۱% که به ترتیب در دختران وپسران ۱۱/۶% و ۱۴/۷% بود. میانه ید ادرار در جمعیت مورد مطالعه ۵/۴μg/dl بود. در ۸۰/۸% موارد ید ادرار بیشتر از ۱۰μg/dl بود و سطح ید ادرار کمتر از ۵μg/dl، در ۶/۸% موارد وجود داشت، هیچ موردی از ید ادرار کمتر از ۲μg/dl وجود نداشت. تفاوتی در شیوع گواتر و میزان ید ادرار بین دو جنس و نیز بین دانشآموزان شهر و روستا مشاهده نشد.

<u>نتيجهگيري نهايي</u>: يافته هاي اين بررسي نشان داد كه در مقايسـه با بررسـي كشوري سـال ١٣٧۵ درصد گواتر در دانشآموزان كاهش معنيداري داشـته و يد ادرار دانشآموزان اسـتان ايلام همچنان در حد مطلوب سـازمان جهاني بهداشـت ميباشـد. لذا اسـتان ايلام در زمره مناطق «عاري از كمبود يد» محسـوب ميشـود.

واژه هاي كليدي: گواتر، اختلالات ناشـي از كمبود يد، غلظت يد ادراري، ايلام

۱- پزشـك عمومي و محقق مركز تحقيقات غدد درون ريز دانشـگاه علوم پزشـكي شـهيد بهشـتي

۲- رئیس دفتر تغذیه و بهبود روشهاي وزارت بهداشت و درمان

٣- پزشـك عمومي مركز تحقيقات غدد درون ريز دانشـگاه علوم پزشـكي شـ*هيد ب*هشـتي

۴- پزشـك عمومي و رئيس مركز بهداشـت اشـتان ، دانشـگاه علوم پزشـكى ايلام

۵- استاد گروه داخلي دانشگاه علوم پزشکي شهيد بهشتي

مقدمه

در ایران بررسـيهاي گواتر از دهه ۴۰ شروع و پس از یك وقفه ۱۵ ساله مجدداً در دهه ۶۰ به طور وسیعتری انجام گرفت(۴،۲). نتایج این مطالعات سبب شد که اختلالات ناشی از کمبود ید با طیف وسيعي از تظاهرات باليني، به عنوان يکي از مشکلات عمده بهداشتي-تغذيهاي كشور محسوب شده و مبارزه با آن نيز يکي از اولويتهاي بهداشـتي کشـور تلقي شود(۵). با توجه به اينکه اثرات نامطلوب کمبود ید، به خصوص ضایعه مغزي آن با مصرف عمومي نمك يددار قابل پيشگيري است(۶)، پس از تشکيل کميته کشوري مبارزه با اختلالات ناشـي از کمبود يد در سـال ۱۳۶۸ و انجام بررسـي کشوري(۷)، تهيه و توزيع نمك يددار به عنوان استراتژي اصلي مبارزه با اختلالات ناشـي از کمبود يد انتخاب و به مرحله اجرا درامد (۸).

يکی از اهداف اختصاصي کميته کشوري مبارزه با عوارض ناشـي از کمبود يد، برنامه يدرساني از دو طريق، تزريق محلول روغني يددار و يددار كردن نمك بود. مصرف نمك يددار در سـال ۱۳۷۳ كمتر از ۵۰ درصد بود و لذا کمیته کشوری مبارزه با کمبود ید تولید نمك یددار در بستههاي ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ گرمي براي مصرف خانوارها را اجباري نمود. با اين تمهيد مصرف نمك يددار توسط خانوارها در سال ۱۳۷۵ به بیش از ۹۵ درصد رسید. از آنجائي که پايش هر برنامهاي براي ارزيابي موفقيت آن ضروري است بررسـيهاي کشوري هر ۵ سـال يکبار براي يايش برنامه كنترل اختلالات ناشي از کمبود ید در کشور صورت خواهد گرفت . به دنبال اجباري نمودن توليد نمك يددار در سال ۱۳۷۳، مصرف آن توسط

خانوارهــا افزایش یافت(۹). آخرین بررسـي انجام شـــده در کشـور نشـان داد که ۹۳ درصد مردم مناطق روستايــي و ۹۷ درصد مردم مناطق شـهري از نمك يددار استفاده ميكنند(١٠). در برنامه کنترل و پیشـگیري از اختلالات ناشـي از کمبود يد، پايش ادواري يد ضروري است و مهمترين روش پايش، اطمينان از کافي بودن ميزان يد در نمكهاي يددار و مصرف آن توسط خانوارها و نیز تعیین میزان دفع ید ادرار است (۱۲،۱۱). در سال ۱۳۷۵ اولین پایش برنامــهــاي كنترل و حــذف اختلالات ناشي از کمبود يد، ۷ سال بعد از شروع توليد و توزيع نمك يددار و ۲ سال بعد از اینکه بیش از ۵۰% جمعیت کشور از نمك يددار استفاده ميكـردند انجام شـد (١٣). استان ایلام از جمله مناطقی است که با توجه به نتايج طرح بررسـي سـلامت و بيماري (١۴)و مطالعه سال ١٣٧۵ (١٣) داراي گواتر هيپرآندميك بود. در بررسـې سـال ۱۳۷۵ اگرچه میانه دفع ید ادرار دانشآموزان استان ایلام ۶۹µg/dl بود ولي شيوع گواتر در طرح سلامت و بيماري کشور در سال ۱۳۷۴ بالا بود و در بررسـي کشـوري سـال ۱۳۷۵ نيز ۸/۳% برآورد شد (۱۴،۱۳). از آنجا که برنامههاي پايش کنترل و حذف اختلالات ناشـي از کمبود ید در کشور ما هر ۵ سال انجام ميشود، اين مطالعه با هدف تعيين شـيوع گواتر و اندازهگيري ميزان يد ادرار و مقایسه با یافتههای قبلی در سال ۱۳۸۰ انجام گرفت.

مواد و روشها

اين بررسـي از نوع توصيفي- مقطعي ميباشـد. براسـاس توصيه سـازمان جـهاني بهداشـت، صندوق كودكان ملل متحده و

¹ CIDDIدانش آموران ۲۰-۷ ساله مدارس استان(پایه دوم، سوم و چهارم ابتدائي) به عنوان جامعه مورد بررسي در نظر گرفته شدند. روش نمونه گيري خوشه اي و براساس احتمال بر مبناي اندازه گيري ²PPS بود. در مجموع ۶۰ خوشه و در هر خوشه ۲۰ دانش آموز ۲۰-۷ ساله (کلاً ۱۲۰۰ دانش آموز) انتخاب گرديد. حجم نمونه در مناطق شهري و روستايي برابر بود (۳۰ خوشه ۲۰ تايي در شهر و همين اندازه در روستا). اگر خوشه در يك روستا کامل نمي شد به روستاي سمت راست مراجعه مي گرديد.

براي تخمين شيوع گواتر، معاينه تيروئيد توسط پزشـك آموزش ديده به وسـيله لمس انجام گرفت و طبقهبندي درجه گواتر براساس طبقەبندي جديد سازمان جهاني بهداشت، صندوق کودکان ملل متحد و ICIDD انجام گرفت. براي تعيين ميزان يد ادرار توصيه سازمان بهداشت جهاني ملاك عمل قرار گرفت. از آنجا كه براي رسیدن به اطمینان ۹۵% و دقت ۱۰% تعداد ۱۲۰-۸۰ نمونه ادرار کفایت میکند در این بررسـي ۱۰۵C ادرار از ۱۰% معاينه نمونههاي شده (۱۲۰۰×۱۲۰۰)، به صورت تصادفي انتخاب و مورد آزمایش قرار گرفت. ید ادرار به صورت کمي و به روش هضم اسيد اندازهگیری شد(۱۶،۱۵). براساس توصیه سازمان جهانی بهداشت۱۰μ g/dl و بیشتر از ید دفعی ادرار به عنوان وضعیت بدون کمبود ید، بین ۹/۹-۵ کمبود خفیف، ۵-۲/۱ کمبود متوسط و کمتر

ازال/۲µg به عنوان کمبود ید شدید توصیف شد (۱۶،۱۵). مشخصات دانشآموزان در

هر خوشه در یك پرسشنامه شامل نام و نامخانوادگي، سن، درجه گواتر و میزان ید ادرار تكمیل شد. جهت ارائه نتایج از آمار توصیفي استفاده شد و از آنجا كه غلظت ید ادرار توزیع طبیعي(نرمال) ندارد، از میانه ید ادرار استفاده شد.

يافتەھاي پژوھش

جامعه مورد بررسي شامل ۶۰۰ دانشآموز از مناطق شهري و ۶۰۰ دانشآموز از مناطق روستائي استان ايلام به تعداد مساوي پسر و دختر در گروههاي سني ۲۰-۷ ساله بود. شيوع گواتر در جمعيت مورد مطالعه ۱۳/۱ (دختران ۲۰/۱ و پسران ۱۴/۷) بود(جدول ۱). اختلاف معنيداري در شيوع گواتر بين پسر و دختر و يا ساكنين شهر و روستا وجود نداشت (نمودار۱). وضعيت ابتلا به وجود نداشت (نمودار۱). وضعيت ابتلا به گواتر برحسب سن در جدول ۲ نشان داده شده است. مجموعه گواتر درجه۱ و ۲ از شده است. مجموعه گواتر درجه۱ و ۲ از ۱۰ ملاهها متغير بود.

میانه دفع ادراری ید در کل دانشآموزان مورد بررسی ۱۵/۴µ g/dl که در دانشآموزان دختر و پسر به ترتیب ۱۵/۵mg/dl و ۱۶/۹µ بود. اختلاف معنيداري بین دانشآموزان شهري و روستائي و نيز بين پسر و دختر در ميزان روستائي و نيز بين پسر و دختر در ميزان ید ادرار ديده نشد (نمودار ۲). در ۸۰/۸ جمعيت مورد مطالعه يد ادراري بيش از بمعني از ۵µg/dl در ۸/۶% موارد وجود داشت ولي هيچ موردي کمتر از ۲µg/dl نبود.

¹-International Centre Iodine deficiency Disorder 2-Probability Proportionate to Size

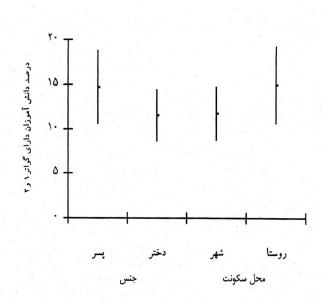
پایش شیوع گواتر و میزان ید ادرار در دانشاموزان ۱۰-۷ ساله استان ایلام

	در سال ۱۸۰							
متغير		پسىر	دختر	دختر و پسر				
	کران پایین	۱۰/۶	۸/V	۱۰/۶				
گواتر درجه ۱و۲	درصد	۱۴/۷	۱۱/۶	۱۳/۱				
	۔ کران بالا	۱۸/۸	۱۴/۴	۱۵/۶				
	کران پایین	V۴/۰	V•/•	۷۴/۵				
درصدي که يد ادرار بالاي ۱۰ دارند	درصد	Λ٢/٧	٧٩/٠	٨•/٨				
	كران بالا	٩١/٣	٧٨/٨	۸V/۱				
درصدي که يد ادرار بين ۵ تا ۱۰ دارند	کران پایین	۱۴/۰	۵/۰	۶/۸				
	درصد	۱۱/۸	۱۲/۹	۱۲/۳				
	كران بالا	۱٩/۶	۲۰/۸	۱۷/۹				
درصدي که يد ادرار بين ۲ تا ۵ دارند	کران پایین	-•/٣	۱/۴	٢/۴				
	در <i>صد</i>	۵/۶	٨/١	۶/۸				
	كران بالا	۱۱/۵	۱۴/۸	۱۱/۳				
میانه ید ادرار(µɡ/dl)		۱۶/۰	۱۵/۵	۱۵/۴				

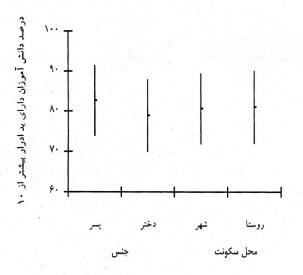
جدول۱. شیوع گواتر براساس معاینه بالیني و مقدار ید ادرار در دانشآموزان ابتدایی استان ایلام در سال ۱۳۸۰

جدول ۲. شیوع گواتر و میانه ید ادرار برحسب سن در دانش آموزان ابتدایی مناطق شهری و روستایی ایلام در سال ۱۳۸۰

	روستايي ايدم در سال ۱۸۰								
ده ساله	نه ساله	هشت ساله	هفت ساله	متغير					
۱۳/۰	۱۱/۲	٨/۵	۱/۵	کران پائین					
۱۷/۵	۱۵/۲	۱۱/۹	۴/۴	گواتر درجه۱و۲ درُصد					
۲۳/۰	۱۹/۳	۱۵/۲	۷/۳	َ يَ اللَّهِ					
۱V/۰	۱۴/۲	۱۳/۹	۱۵/V	میانه یدادرار(µɡ/dl)					

نمودار ۱) شیوع گواتر (مجموع گواترهای درجه ۱ و ۲) در دانش آموزان استان ایلام به تفکیک جنس و محل سکونت در سال ۱۳۸۰

نمودار ۲) درصد دانش آموزان استان ایلام که دفع ادراری ید آنها بیشتر از ۱۰ میکروگرم در دسی لیتر بود به تفکیک جنس و محل سکونت در سال ۱۳۸۰

بحث و نتيجهگيري

بيش از ۱/۵ ميليارد نفر از جمعيت جهان در مناطقی زندگی میکنند که دچار کمبود ید هستند و حدود ۴۰۰ میلیون نفر از آنها داراي گواتر هستند (۱۲،۱۱). در کشـور ما نيز بيماري گواتر به صورت آندميك و در بعضي مناطق به صورت هيپرآندميك وجود داشته است. بررسـي اپيدميولوژيکي گواتر به عنوان یکی از شاخصهای عمده کمبود ید، نخستین بار در سال ۱۳۶۴ به وسیله انستيتو تغذيه در ايران صورت پذيرفت(۱). نتایج بیانگر کمبود ید در اکثر شهرها و روستاهاي دامنه كوههای البرز و زاگرس بود. پس از یك وقفه ۱۵ ساله، گروه تحقيقات بيماريهاي غدد درون ريز دانشگاه شهيد بهشتي و انستيتو تغذيه و صنایع غذایی، از سال ۱۳۶۲ به بعد بررسـيهاي تازهاي را در دانشآموزان شهریار (۲)، شرق تهران (۳) و روستاهای شمال غربی تهران که دچار کمبود شدید ید بودند انجام دادند (۱۷،۱۸،۴). گسترش اين مطالعات سبب شد كه «اختلالهاي ناشـي ازکمبود ي*د*» به عنوان يکي از اولويتهاي بهداشتي كشور شناخته شده و کميته کشوري مبارزه با عوارض ناشي از کمبود ید تشکیل شود. این کمیته در سال ۱۳۶۸ بررسـي سريع گواتر را در کليه استانهاي کشور انجام داد(۷). در اين بررسـي ۲۴۰۰ دانشآموز (به تعداد مساوي پسر و دختر) در مناطق شهري و روستائي استان ايلام مورد بررسي قرار گرفتند. شـيوع کلي گواتر در جمعيت مورد مطالعه بیش از ۷۰% بود. شیوع گواترهاي درجه يك در دختران و پسران به ترتیب ۴۶ و ۴۸ درصد و درجه ۲ به ترتیب ۴۸ و ۲۰ درصد بود.

در استان ايلام يد ادرار در گروه سنـــي ۷ تا ۱۰ ساله در مقایسه با بررسیهای قبلي افزايش نشـان داد بود و به حد مطلوب سازمان جهانی بهداشت رسیده بود(۱۳)، همچنين ميانه يد دفعي ادرار در مطالعه ۱۳۷۵ برابر ۶۹ میکروگرم در دسـي ليتر بود كه در مقايسه با قبل از مصرف نمك يددار افزايش قابل توجهي داشته است و در ۹۴ درصد جمعیت مورد مطالعه بيش از ۱۰ ميکروگرم در دسـي ليتر بود. ید ادراري کمتر از۵µ g/dl در ۶/۸% موارد وجود داشت. شيوع گواتر و به خصوص گواترهاي درجه بالا نيز در مطالعه ۱۳۷۵ نسبت به مطالعات قبلي كاهش قابل توجهی نشان داد. در مطالعه کنونی شيوع کلي گواتر به ۱۳/۱% رسيد،که كاهش بســـيار قابل ملاحظەاي نسـبت بە مطالعات قبلي و حتي سال ۱۳۷۵ که شـيوع گواتر در حد هيپرآندميك (۸۳%) بود را نشان میدهد. دادهها بهخوبی نشان ميدهند که در يك استان با شيوع هيپرآندميك گواتر ناشـي از كمبود يد، ۱۲ سـال پس از آن و پس از اجراي طرح پيشـگيري کشـوري، شـيوع گواتر کاهش قابل توجهي يافته است. اين مشاهده با تجربيات سـاير كشـورها كه براي كاهش قابل توجه شـيوع گواتر در مناطق هييرآندميك زمان طولاني لازم است مطابقت دارد. در بررسـي سـال ۱۳۷۵ چون تنها ۲ سال پس از آنکه پیش از ۵۰% افراد نمك يددار مصرف نموده بودند و بسیاري از دانشآموزان مدت چند سال از سالهاي اول عمرشان دچار کمبود يد بوده و لذا غده تیروئید آنها رشد کرده بود، شيوع گواتر بالا بود چراکه مصرف نمك يددار نميتواند تا سالها از شيوع گواتر به خصوص گواترهاي بزرگ بکاهد(۱۹). در

حالي که در بررسـي کنوني شـيوع گواتر ۱۲ سـال بعد از شـروع يددار کردن نمك به حد مطلوب رسـيده اسـت.

در استان ایلام در مطالعه سال ۱۳۷۵ ميانه دفع يد ادرار ۶۹µg/dl و در بررسـي کنوني ۱۵/۴µg/dl ميباشـد.در هر دو مطالعه میانه ید ادراری از حداقل میزان مطلوب توصيه شده /WHO/UNICEF ICCIDD افزونتر است و در هر دو مطالعه درصد افرادي که داراي يد ادراري کمتر از ۵µg/dl هستند از حــد مجـاز(۲۰%) تجاوز نمېکند. اگرچه ميانه يد ادرار در سطح مطلوب است، لذا بررسي دقيق مناطقي که در مطالعه کنوني داراي يد ادرار يائين بوده اند و پیدا کردن نقاطی از استان که ساکنین آن ممکن است به دلایل مختلف، مانند استفاده از نمکهای غیریددار، سنگ نمك و يا نگهداري و انبار كردن نامطلوب نمك يددار و شرايط پخت نامناسب مواد غذایی ، ید کافي دریافت نميکنند ، ميتواند در يدرساني مطلوبتر به ساكنين آن مناطق توسط مسوولين نظام

*بهد*اشـتي درماني اسـتان اسـتان کمك کند.

نتايج اين بررسـي مبين اين واقعيت اسـت که برنامه مبارزه با کمبود ید از طریق یددار كردن نمك خانوار يسيار مؤثر يوده است و طي ۲ دوره پايش برنامه، ۷ و ۱۲ سـال پس از آغاز برنامه به شاخصهاي بينالمللي براي كنترل اختلالات ناشـي از کمبود ید دست یافته است. با توجه به اینکه میانه ید ادرار دانشآموزان ابتدایی استان ايلام در هر دو بررسـي سـالهاي ۱۳۷۵ و ۱۳۸۰ بالاتر از ۱۰ میکروگرم در دسـيليتر بوده و تنها ۶/۸% درصد غلظت ید ادرار کمتر از ۵ داشتهاند، استان ایلام را ميتوان «عاري از اختلالات ناشـي از کمبود ید» بحساب آورد و استمرار حذف (sustainable elimination of IDD)IDD در این استان انجام شده دانست. بدیهی است پايش استاني و کشوري هر ۵ سال يكبار استمرار توفيق برنامه كشوري را تضمين خواهد نمود.

منابع

١- عَزيزي، ف؛ كيمياگر، م؛ باستاني ج، و همكاران. بررسي گواتر در شهريار. مجله دانشكده پزشكي دانشگاه شهيد بهشتي، سال نهم، شماره دوم، صص ٨٢-٧٥، ١٣۶۴.
٢- عزيزي، ف؛ نفرآبادي، م؛ آذرتاش، پ و همكاران. بررسي گواتر در شرق تهران. مجله دانشكده پزشكي دانشگاه شهيد بهشتي، سال نهم، شماره دوم، صص ٨٢-٥٧، ١٣٢٤.
٢- عزيزي، ف؛ نفرآبادي، م؛ آذرتاش، پ و همكاران. بررسي گواتر در شرق تهران. مجله دانشكده پزشكي دانشگاه شهيد بهشتي، سال نهم، شماره دوم، صص ٨٢-٥٧، ١٣٢٤.
٢- عزيزي، ف؛ نفرآبادي، م؛ آذرتاش، پ و همكاران. بررسي گواتر در شرق تهران. مجله دانشكده پزشكي دانشگاه علوم پزشكي شهيد بهشتي، شماره ٦٥ ٢، ص ٢٩٠، ٢٠٢٩، ١٣٢٤.
٢- عزيزي، م؛ قاضي، ميرسعيد؛ ع؛ نفرآبادي، م؛ ياسائي، م و عزيزي، ف. تأخير رشد، شيوع گواتر و كمكاري تيروئيد در دانشآموزان مدارس حومه تهران. دارو و درمان ، سال نهم، شماره ٢٠، ٢٠٠

۴-عزيزي، ف. اختلالهاي ناشـي از كمبود يد. مجله دانشـكده پزشـكي دانشـگاه علوم پزشـكي شـهيد بهشـتي، ضميمه٢، خرداد و تير ١٣٧٢.

۵- شيخالاسـلام، ر. عزيزي، ف. پيشـگيري از اختلالات ناشـي از كمبود يد. دارو و درمان، سـال نهم، شـماره ۱۰۶، صص ۲۴-۲۹، ۱۳۷۱. ۶- عزيزي، ف. مجموعه مقالات اختلالالت ناشـي از كمبود يد (۱۳۶۴-۱۳۷۴). مركز تحقيقات غدد درون ريز و متابوليسـم، دانشـگاه علوم پزشـكي شـهيد بهشـتي و صندوق كودكان ملل متحد (يونيسـف) ، صص ۵ و ۶، ۱۳۷۴.

۷- شـيخالاسـلام، ر. توليد نمك يددار در ايران. خلاصه مقالات پنجمين كنگره بينالمللي بيماريهاي غدد درون ريز، مجله غدد درون ريز و متابوليسـم ايران، ويژه نامه كنگره، تابسـتان ۱۳۷۸.

۸- سيماي جمعيت و سـلامت در جمهوري اسـلامي ايران. معاونت سـلامت وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکي. مهر ۱۳۷۹.

۹- زالي، م؛ محمد، ك؛ مجدي، م. وضعيت تيروئيد در ايران براسـاس نتايج طرح سـلامت و بيماري. مجله علمي نظام پزشـكي جمهوري اسـلامي ايران، سـال ١٣، شـماره ٢: ١٢٢-١١٣(١٣٧۴).

10. Emami A., Shahbazi H., Sabzevari M., et al. Goiter in Iran. Amer J Clin Nutr 1969; 22: 1584- 1588.

11. Azizi F., Kimiagar M., Nafarabadi M., et al. Current status of iodine deficiency disorders in the Islamic Republic of Iran. EMR Health Serv J 1990;8: 23-27.

12. WHO/UNICEF/ICCIDD; Assessment of iodine deficiency disorders and monitoring their elimination. A guide for programme managers. Second Edition, Geneva, 2000.

13- Azizi F., Assessment, monitoring and evaluation of iodine disorders in the middle east and eastern mediterranean region; Tehran, sara publication, 2002.

14. Azizi F., Sheikholeslam R., Hedayati M.; et al. Sustainable control of iodine deficiency in Iran: beneficial results of the implementation of mandatory law on salt iodization ;J Endocrinol Invest 2002, 25: 409.

15. Sandell EB., and Kolthoff IM.; Micro determination of iodine by a catalytic method. Mikro Chemica Acta 1937; 1: 9-25.

16. Pemaeyer, Iowension. Tilly. Titration method for salt iodine. PAMA, WHO press 1997.

17. Azizi F., Sarshar A., Nafarabadi M.; et al. Impairment of neuromotor and cognitive development in iodine deficient schoolchildren with normal physical growth. Acta endocrinol 1993; 129: 501-4.

18. Azizi F., Kalani H., Kimiagar M.; et al. Physical, neuromotor and intellectual impairment in non-cretionous schoolchialdren with iodine deficiency. Int J vit nutr ress 1995; 65: 199-205.

19. Aghini-Lombardi F., Antonangeli L.; pinchera, et al. Effect of iodized salt on thyroid volume of children living in an area previously characterized by moderate iodine deficiency; J Clinical Endocrinol Metab 1997; 82: 1136-1139.

Prevalence of Goiter And Urinary Iodine Rate among The School-aged Children in Ilam

Dr. Mehran L.¹, Dr Sheikh Al Islam.², Dr. Haji Pur³ et al.

Introduction: The province of Ilam was one of the regions with endemic goiter in Iran. Following the initiation of the plan to control iodine deficiency in 1989, production, distribution and consumption of iodized salt developed in community. This survey was conducted along with national monitoring survey in 2001 to investigate the prevalence of goiter and urinary iodine level in order to evaluate the fight against iodine among the school- aged children in Ilam.

<u>Methods</u>:1200 school children, aged 7-10 years, were selected randomly from all regions of Ilam, The grade of goiter in 600 boys and 600 girls was determined according to WHO classifications. Urinary iodine content was estimated using the digestion method in one tenth(1/10) of the school children.

<u>Results</u>: Total goiter rate was 13.1%, 11.6% in girls and 14.7% in boys. Median urinary iodine was 15.4 μ g/dl. Urinary iodine was above 10 μ g/dl in 80.8% and less than 5 μ g/dl in 6.8%, no one had urinary iodine below 2 μ g/dl. UIC levels and goiter prevalence was not statistically different between the boys and the girls, neither between the urban and rural areas.

<u>Conclusion</u>: It is concluded that the rate of goiter in Ilam has decreased significantly since 1996 and urinary iodine levels in school children are indicative of adequate iodine intake. Ilam province, therefore, can be considered an "iodine deficiency free" zone.

* * *

Keywords: Goiter, urinary iodine, iodine deficiency

^{1.} G.P., gland research center, Shahid Beheshti medical university

^{2.} Hed of nutrition improvement Dep., Iran's health ministry

^{3.} GP. gland research center, Shahid Beheshti medical university

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com. The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.